

Octavio Paz'dan Yır Üzerine Bir Yır

DECİR, HACER

a Roman Jacobson

Entre lo que digo y callo.
Entre lo que callo y sueño.
Entre lo que sueño y olvido:
la poesia.
Se desliza entre el si y el no.
Dice lo que callo, calla lo que digo.
Sueño lo que olvido.
No es un decir, es un hacer.
Es un hacer que es un decir.
La poesia se dice y se oye.
Es real.
Y apenas digo: es real.
Se disipa.
¿Así es mas real?

Yazan: Octavio Paz[2]

SÖYLEMEK Mİ, YAPMAK MI

Roman Jacobson'a[1]

Söylediklerimle sustuklarım arasında.
Sustuğumla düşlediğim arasında.
Düşlerimle unuttuklarım arasında:
durur yır.
Gider gelir evet - hayır arasında.
Benim sustuğumu o söyler, o susar benim söylediğimi
Ben unuttuklarımı düşlerim.
Söylemek değildir, eylemektir o.
Söylemek olan bir eylemektir o.
Yır hem okumak hem de işitmek içindir.
Gepgerçektir o.
Ben söyler söylemez o gerçektir, gepgerçek.
Dağılır her yana.
Bilmem böylesi daha mı gerçek?

Türkçeye çeviren: A.Cengiz Büker

---

[1] **Roman Jakobson** (1896 - 1982): Rus asıllı Amerikalı edebiyat kuramcısı. Dilde yapısal çözümlemenin öncüsüdür. Bu akım XX. yüzyılın ilk yarısında dilbilimin egemen eğilimi olmuştur. **Jakobson** bu yüzyılın en etkileyici dilcisiydi. **Ferdinand de Saussure**'ün çalışmasından esinlenerek, **Nikolai Trubetzkov** ile birlikte dillerde ses düzeni çözümlemesi teknikleri geliştirmekle, 'sesbilim (*phonology*)' bilim dalının kurulmasına yol gösterici olmuştur. Aynı teknikleri 'sözdizimi (*syntax*)' ve 'biçimbilim (*morfology*)' dallarına da uyguladığı gibi, tartışmalı olarak 'anlambilim (*semantics*)' dalına da uzanılmasını önermiştir. Rus diline ve Slav dilleri dilbilimine katkıları çoktur. **Charles Sanders Peirce**'in 'imbiliminden (*semiotics*)', ayrıca 'iletişim kuramı'ndan ve 'yönlembilimden (*kibernetik*)' görüşler düşünerek şiir, müzik, görsel sanatlar ve sinema için araştırma yöntem önerileri geliştirmiştir.

[2] **Octavio Paz** (1914-1998): Meksikalı yazar, ozan, diplomat. 1990 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü almıştır. Gerçeküstü, varoluşçu yönleri vardır.